

Sygn. akt **V Ca 2027/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Beata Gutkowska
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Dymiszkievicz

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko (...) z siedzibą w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 11 kwietnia 2019 r., sygn. akt II C 6137/17

1. oddala apelację;

2. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz (...) z siedzibą w S. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

sygn. akt V Ca 2027/19

UZASADNIENIE

Do wspólnego rozpoznania ze sprawą II C 6137/17 połączono 4 sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (obecnie (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.) - sprawę II C 6138/17, sprawę II C 6139/17, sprawę II C 6140/17, sprawę II C 6141/17. We wskazanych sprawach pozwami z 31 sierpnia 2017 roku powódka wniosła o zasądzenie od (...) z siedzibą w S. kwot po 600 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 maja 2017 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w związku z zawartymi umowami cesji wierzytelności, na mocy których nabyła wierzytelności od Ł. K., P. M. (1), M. N., H. M., J. S. - pasażerów opóźnionego lotu z P. do W. z 1 na 2 stycznia 2017 roku numer (...).

Pozwany w określonym terminie złożył odpowiedź na pozew, w której wnosił o oddalenie powództwa w całości we wszystkich połączonych sprawach. Pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powódki, argumentując, że istnieje ustawowy zakaz zbywania wierzytelności, będących przedmiotem niniejszego postępowania. Wskazano, iż w opisanym przypadku

zastosowanie znajdują przepisy art. 448 k.c. oraz art. 449 k.c. mówiące o zakazie zbywania roszczeń za naruszenie prawa osobistego, zaś odszkodowane za opóźniony lot stanowi prawo osobiste, ściśle związane z osobą pasażera Pozwany wskazał również, że nie wystąpiło opóźnienie lotu przekraczające trzy godziny, tym samym roszczenie główne i odsetkowe powódki jest niezasadne. Dodatkowo wniesiono o zwrot kosztów postępowania na rzecz pozwanego .

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie oddalił powództwa oraz zasądził od powoda (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego (...) z siedzibą w S.kwotę 4517,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pasażerowie Ł. K., P. M. (1), M. N., H. M., J. S. zawarli z organizatorem (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. oraz z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej, które obejmowały także usługę przewozu lotniczego liniami (...) z siedzibą w S. na trasie z P. do W. zaplanowany na dzień z 1 na 2 stycznia 2017 roku (nr lotu (...)).

W dniu z 1 na 2 stycznia 2017 roku lot z P. do W. (nr rejsu (...)), którego pasażerem byli Ł. K., P. M. (1), M. N., H. M. i J. S. napotkał w trakcie lotu problemy techniczne, w związku z czym nastąpiło międzylądowanie w A., a następnie dalsza kontynuacja lotu do W..

Powód zawarł ze wskazanymi pasażerami umowy cesji wierzytelności, z tytułu roszczeń o odszkodowanie za opóźniony w dniu 2 stycznia 2017 roku lot z P. do W. numer (...).

Odległość między P. a W. wynosi ok. 8462 km. (fakt notoryjny) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. powiadomiła (...) z siedzibą w S. o dokonanych przelewach wierzytelności pismami przesłanym za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniach 26 kwietnia 2017 roku, 8 marca 2017 roku, 18 stycznia 2017 roku, 27 stycznia 2017 roku, i 23 stycznia 2017 roku wzywając jednocześnie do zapłaty odszkodowania w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pozwany nie wypłacił odszkodowania.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zagadnienia dotyczące możliwości dochodzenia odszkodowania za opóźniony lot uregulowane zostały przepisami unijnymi i zawarte są w rozporządzeniu nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie nr 295/91 (dalej: „rozporządzenie nr 261/04”).

W niniejszej sprawie poza sporem w niniejszej sprawie było, iż pozwany był przewoźnikiem lotniczym obsługującym lot (...) z P. do W. z 1 na 2 stycznia 2017 roku.

Pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda oraz zarzut braku opóźnienia lotu, a tym samym odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie pozwanej.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu, w ocenie Sądu Rejonowego strona powodowa w związku z zawartą umową cesji wierzytelności jest legitymowana do wytoczenia powództwa o wierzytelność dochodzoną w niniejszej sprawie.

Zdaniem Sądu Rejonowego odszkodowanie z Rozporządzenia nr 261/2004 nie jest odszkodowaniem mającym charakter zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Jest to bowiem świadczenie, którego zadaniem ma być ryczałtowo zniwelowanie szkody powstałej w wyniku nieprawidłowego wykonania umowy zawartej pomiędzy pasażerem a przewoźnikiem, poniesionej przez pasażera w związku z odwołaniem/opóźnieniem lotu. Szkada pasażera polega zarówno na straconym czasie i innych niedogodnościach związanych z opóźnieniem lotu jak również może

mieć charakter szkody majątkowej zaś odszkodowanie ma na celu jej naprawienie bez konieczności wykazywania jej powstania jak również jej wysokości.

Strata czasu wiązać się może zarówno z dolegliwością w sferze czysto emocjonalnej jak również z uszczerbkiem majątkowym zarówno w postaci straty rzeczowej np. opłaconej doby hotelowej, niewykorzystania w całości opłaconej usługi turystycznej, kosztów parkowania samochodu, kosztów niewykorzystanego biletu na dalszą podróż, kosztów przechowywania, czy też w postaci utraconych korzyści, np. utraconego zarobku.

O tym, że odszkodowanie ma również niwelować szkodę majątkową świadczy również art. 12 Rozporządzenia nr 261/2004, zgodnie z którym Rozporządzenie nie narusza praw pasażerów do dochodzenia dalszego odszkodowania, przy czym odszkodowanie uzyskane na podstawie Rozporządzenia może zostać potrącone z takiego odszkodowania. Zatem w przypadku zasądzenia na rzecz pasażera odszkodowania w rzeczywistej wysokości, odszkodowanie przyznane na podstawie Rozporządzenia stanowi część tego odszkodowania.

Wszystko to wskazuje, że celem rozporządzenia było zapewnienie odszkodowania pasażerom opóźnionych lotów niwelującego zarówno poczucie dyskomfortu związanego z opóźnieniem/odwołaniem lotu jak również poniesioną rzeczywistą szkodę majątkową wywołaną opóźnieniem/odwołaniem lotu.

Tytułem dopełnienia rozważań przedmiotowej kwestii, Sąd Rejonowy wskazał, że jedynie na umowie cesji z pasażerem Ł. K. oraz J. S. widnieje podpis pasażerów jako cedenta. W przypadku umowy cesji dotyczącej roszczenia P. M. (1), wprowadzie na umowie znajdował się podpis P. M. (2), jednakże w aktach sprawy, brak było aktu urodzenia P. M. (1), której to roszczenie było przedmiotem umowy cesji, a z którego wynikałoby, że P. M. (2) jest ojcem małoletniej. Natomiast w przypadku pozostałych umów z M. N. oraz z H. M. brak było widniejącego podpisu, nawet nakreślonego kursorem myszki komputerowej. Sąd Rejonowy zatem przyjął, że w stosunku do umów, jakie powód miałby zawrzeć z M. N., H. M. i P. M. (1) zarzut pozwanego nie wykazania przez powoda legitymacji czynnej był uzasadniony. Powód zobowiązany do złożenia umów cesji w oryginale nie odniósł się w żaden sposób to zobowiązania sądu i zarzutu pozwanej.

Okoliczność ta skutkowałą oddaleniem powództw w sprawach dawniej rozpoznawanych pod sygn.akt. II C 6140/17, II C 6141/17 i II C 6139/17.

Dodatkowo wszystkie powództwa podlegały oddaleniu wobec niewykazania przez powoda, zaistnienia najważniejszej okoliczności, a mianowicie zaistnienia ponad trzy godzinnego opóźnienia skarżonego lotu.

Przechodząc do dalszych rozważań, Sąd Rejonowy podniósł, że w myśl art. 6 k.c., strona wywodząca z danego faktu skutki prawne powinna fakt ten udowodnić.

W związku z powyższym należało rozważyć, czy z 1 na 2 stycznia 2017 roku doszło do rzeczywistego opóźnienia lotu nr (...) wynoszącego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu do miejsca docelowego oraz czy pasażerowie stawili się do odprawy. W zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym znajduje się jedynie karta pokładowa pasażera Ł. K., natomiast brak takowego dokumentu od pozostałych pasażerów. Należy stwierdzić, że wystarczającym dowodem wykazującym okoliczność odbycia lotu jest karta pokładowa tzw. boarding pass. Wskazany dokument, jest wręczany podczas odprawy. To właśnie na jego podstawie pasażerowie wpuszczani są na pokład samolotu. W ocenie sądu jest to wystarczający dowód na to, że pasażerowie stawili się do odprawy i kreuje domniemanie odbycia lotu. Naturalnie powód, mógł starać się wykazać ten fakt za pomocą wszelkich dostępnych im środków dowodowych, jak również zeznań świadków, na przykład poprzedników prawnych powoda.

Pasażerowie zawarli z pozwanym umowę przewozu lotniczego na trasie z P. do W. z 1 na 2 stycznia 2017 roku. Powód nie wskazał w toku całego procesu jaki był planowany czas wylotu, ani jaki był planowany czas przylotu do lotniska miejsca docelowego tj. do W.. Co więcej, w toku postępowania powód nie wykazał, o której godzinie faktycznie samolot dotarł do lotniska w W.. Nie wskazano również jaki wpływ na przylot do lotniska miejsca docelowego w W. miało

międzyładowanie w A., czy lot uległ rzeczywistemu wydłużeniu, a jeśli tak to jakiemu. Strona pozwana wskazała natomiast, iż powyższe opóźnienie nie przekroczyło trzech godzin, w związku z czym roszczenie powoda należało uznać za nieudowodnione, a tym samym nieuzasadnione.

W związku z tym brak jest podstaw do uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego powoda zgodnie z Rozporządzeniem nr 261/2004, bowiem prawa do odszkodowania pasażerów opóźnionych lotów przysługują, jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Z tego względu wszystkie powództwa należało oddalić w całości.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Z powyższym rozstrzygnięciem co do punktu I wyroku w zakresie w jakim Sąd I instancji oddalił powództwo co do roszczeń nabytych od cedentów: Ł. K., H. M., M. N. oraz J. S. oraz co do punktu II wyroku - w całości, nie zgodził się powód, wywodząc apelację.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisu art. 7 ust. 1 lit. a w zw. z art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i odmowę wypłaty odszkodowania za opóźniony lot w sytuacji, w której poprzednikom prawnym powoda przysługiwało odszkodowanie z tytułu opóźnienia lotu powyżej 3 godzin;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że Powód nie sprostał ciężarowi udowodnienia faktu opóźnienia lotu o co najmniej 3 godziny, podczas gdy Powód przedłożył dowody wykazujące ponad trzygodzinne opóźnienie względem pierwotnie przewidzianej przez pozwanego przewoźnika lotniczego godziny przylotu, w tym w szczególności okoliczność opóźnienia ponad czterogodzinnego wynikała z zeznań świadka R. K., którym to zeznaniem Sąd I instancji dał wiarę wskazując, że zeznania te były spójne, logiczne oraz korespondowały z pozostałym materiałem znajdującym się w aktach sprawy;
3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że poprzednicy prawni Powoda, tj. H. M., M. N. oraz J. S. nie stawili się do odprawy, podczas gdy Pozwany nie kwestionował stawiennictwa w/w osób;
4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 509 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że umowa przelewu wierzytelności musi być zawarta co najmniej z podpisem nakreślonym kursorem myszki komputerowej;
5. naruszenie przepisów postępowania w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, objawiającą się w pominięciu zeznań świadka R. K. w zakresie w jakim zeznał on, że lot poprzedników prawnych Powoda był opóźniony ponad 4 godziny, podczas gdy, jak wskazał Sąd I instancji, zeznania te były spójne, logiczne oraz korespondowały z pozostałym materiałem znajdującym się w aktach sprawy;
6. naruszenie przepisów postępowania w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy, tj. art. 230 k.p.c. poprzez nie uznanie za przyznany faktu stawiennictwa do odprawy poprzedników prawnych Powoda - H. M., M. N. i J. S., podczas gdy strona pozwana nie kwestionowała tego faktu;

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kwoty 2400 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- a) od kwoty 600 euro od dnia 26 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,

b) od kwoty 600 euro od dnia 4 lutego 2017 r. do dnia zapłaty,

c) od kwoty 600 euro od dnia 16 marca 2017 r. do dnia zapłaty,

d) od kwoty 600 euro od dnia 5 maja 2017 r. do dnia zapłaty

oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w składzie niniejszym podziela i na podstawie art. 382 k.p.c. przyjmuje za własny ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny i jego ocenę prawną. W związku z tym nie jest celowe powielanie w niniejszych rozważaniach obszernej argumentacji teoretycznej i prawnej przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy.

Wskazać należy, że Sąd Rejonowy niezwykle wnikliwie i drobiazgowo uzasadnił swoje rozstrzygnięcie odnosząc się w zasadzie do wszystkich zarzutów podnoszonych w toku postępowania. Sąd Okręgowy tę argumentację Sądu Rejonowego w pełni podziela. I uznaje, że powódka nie wykazała zasadności powództwa.

Zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k. p. c. okazał się w ocenie Sądu Okręgowego niezasadny. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd tego przepisu wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie wystarcza przekonanie strony o innej, niż przyjął sąd wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. Sąd Najwyższy m.in. w orzeczeniach z 6 listopada 1998 r., sygn. akt II CKN 4/98, z 10 kwietnia 2000 r., sygn. akt V CKN 17/2000). Konieczne jest zatem dla skuteczności takiego zarzutu wykazanie wyżej wspomnianych uchybień przy użyciu argumentów jurystycznych.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie prawidłowo uznał, iż powódka nie wykazała faktu opóźnienia lotu. Okoliczność ta była od samego początku procesu kwestionowana przez pozwanego, już w odpowiedzi na pozew. W sprawie bezspornym było, że z powodu wycieku paliwa samolot lecący z P. na D. do W., był zmuszony wylądować awaryjnie w A.. Powód jednakże nie wykazał, że usterka ta spowodowała, że pasażerowie tego samolotu dotarli do W. z ponad trzygodzinnym opóźnieniem. Należy zauważyć, że pismem z dnia 23 października 2018 r. (k.51) (...) poinformowało, że samolot wykonujący rejs o nr (...) nie przyleciał w dniu 2 stycznia 2017 r. Natomiast szczegóły dotyczące tego rejsu można uzyskać u agenta obsługi naziemnej (...) lub linii lotniczych (...). Powód, mimo pismo to wpłynęło do akt sprawy pół roku przed zamknięciem rozprawy i w tym czasie odbyły się trzy terminy rozprawy, nie zajął stanowiska wobec jego treści ani nie wnosił o zwrócenie o podanie informacji do wskazanych w tym piśmie instytucji.

W tej sytuacji nie wystarczające do wykazania tej okoliczności były wydruki z Internetu ani zeznania świadka K., który wbrew twierdzeniom apelacji nie wskazał, o której przybyli do W. pasażerowie, od których powód kupił roszczenia. Jak zeznał świadek: „Nie wiem czy ci pasażerowie lecieli tymi dwoma samolotami. Nie wiem czy w A. zaproponowano pośrednikom prawnym lot tymi mniejszymi samolotami. Nie wskażę czy ci pasażerowi dotarli do W.”. Z zeznań tych więc nie wynika więc, czy faktycznie pasażerowie, od których powód nabył roszczenia, dolecieli do W. z ponad trzygodzinnym opóźnieniem. W związku tym również zarzut naruszenia art. 6 k.c. jest niezasadny.

W sytuacji gdy powód nie wykazał w ogóle faktu opóźnienia lotu, ocena pozostałych zarzutów jest bezprzedmiotowa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku, o kosztach postępowania w instancji odwoławczej orzekając na podstawie art. 98 k.p.c..